

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Στρατηγική μας στο ΕΣΠΑ είναι η ένταξη και η υλοποίηση έργων και δράσεων που να δίνουν προστιθέμενη αξία και να έχουν το αντίστοιχο αναπτυξιακό αποτέλεσμα για τη χώρα μας, έργα σημαντικά που συνάδουν με την κυβερνητική πολιτική και θα αφήσουν και το σημάδι της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ.

Και αυτό πρέπει να γίνει σε συνδυασμό με την ανάγκη απορρόφησης κονδυλίων που θα καλύψουν τις υποχρεώσεις μας έναντι του κανόνα $n+3$ και Μνημονίου, όπως ήδη εφαρμόζεται από τότε που αναλάβαμε ως Γενικοί Γραμματείς την αρμοδιότητα των Περιφερειακών Προγραμμάτων, με πλήρη συνεργασία με τα συναρμόδια κάθε φορά Υπουργεία.

Με την μεταφορά αρμοδιότητας του ΕΣΠΑ και των Διαχειριστικών Αρχών στους Αιρετούς Περιφερειάρχες, υπάρχει κίνδυνος η διαχείρισή του να μετατραπεί με λογική προσωπικών τους αναγκών και προτιμήσεων, χωρίς τήρηση των παραπάνω.

Με δεδομένο ότι οι Εντάξεις Έργων στα Επιχειρησιακά Προγράμματα είναι προχωρημένες (υπάρχουν προγράμματα που ήδη έχουν καλύψει με Εντάξεις όλο το διατιθέμενο προϋπολογισμό τους), για να εξυπηρετηθεί η ανάγκη από τις Αιρετές Περιφέρειες για ένταξη δικών τους έργων, υπάρχει κίνδυνος να αποφασίσουν **Απεντάξεις Έργων**, άρα και ανατροπή του σχεδιασμού και πορείας υλοποίησης των Προγραμμάτων. Σε κάποιες περιπτώσεις τα έργα είναι πιθανόν να έχουν συμβασιοποιηθεί, οπότε θα επιβαρυνθεί το εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Η Απένταξη ενός έργου, με το εν ισχύ Σύστημα Διαχείρισης του ΕΣΠΑ, ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Διαχειριστικής Αρχής και του επικεφαλής της (Αιρετού από 1 Ιουλίου). Είναι πολύ πιθανόν να υπάρχουν ενταγμένα έργα που να είναι "κολλημένα" και να μην αποδίδουν άμεση απορρόφηση στο ΕΣΠΑ, άρα ίσως να πρέπει να εξεταστεί η Απένταξή τους. Ωστόσο, υπάρχει φόβος ότι οι Απεντάξεις θα σχεδιαστούν όχι με αυτό το κριτήριο, αλλά με τοπικά – κομματικά συμφέροντα και με στόχο να ενταχθούν Νέα έργα επιλογής Αιρετών Περιφερειαρχών.

Ως εκ τούτου, κρίνουμε ότι πρέπει να εξεταστεί τουλάχιστον μια Νομοθετική ρύθμιση στο Σύστημα Διαχείρισης ΕΣΠΑ, με την οποία για Απεντάξεις Έργων να απαιτείται η Σύμφωνη Γνώμη του Υπουργείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ως εποπτεύοντος Υπουργείου) και Κεντρικής Διαχειριστικής Αρχής Περιφερειακών Προγραμμάτων.

Το 2011 είναι το έτος που θα ξεκινήσει και ολοκληρωθεί η **Αναθεώρηση του ΕΣΠΑ** και των Προγραμμάτων του.

Λαμβάνοντας υπόψη και το ζήτημα που αναλύθηκε στις προηγούμενες παραγράφους, **εκτιμάμε ότι** η Αναθεώρηση πρέπει να σχεδιαστεί και ολοκληρωθεί για τα Περιφερειακά Προγράμματα με προτάσεις τεχνοκρατικές των Ενδιάμεσων Διαχειριστικών Αρχών και υπό τις σαφείς κατευθύνσεις και έλεγχο της Κεντρικής Διαχειριστικής Αρχής και του Υπουργείου, με στόχο την τήρηση του αναπτυξιακού στόχου (γενικού και επιμέρους) της Κυβέρνησης, και όχι με βάση των επιθυμιών του κάθε Αιρετού Περιφερειάρχη που δεν θα συντάσσεται πάντοτε προς την κεντρική κατεύθυνση.

Η αλλαγή του **Συστήματος Χρηματοδοτήσεων** μέσω του Ενιαίου Λογαριασμού του ΕΣΠΑ, μετέφερε την αρμοδιότητα υποβολής αιτημάτων προς το Υπουργείο / Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, στις Ενδιάμεσες Διαχειριστικές Αρχές, ορθά κατά την άποψή μας.

Η διαδικασία αυτή που βασίζεται σε αντικειμενική – τεχνοκρατική κρίση για ποσό πίστωσης και χρηματοδότησης για κάθε έργο, με στόχο την ορθή υλοποίηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, θα πρέπει να διασφαλιστεί πλήρως και μετά την μετάβαση στους Αιρετούς Περιφερειάρχες.

Σημειώνουμε εδώ ότι σημαντικό ρόλο έπαιξε και η Κατανομή από το Υπουργείο των διαθέσιμων Ορίων Πιστώσεων 2011 σε επίπεδο Αποκεντρωμένης Διοίκησης (και όχι Αιρετής Περιφέρειας) και η αρμοδιότητα των Γενικών Γραμματέων για επιμέρους κατανομή σε κάθε Συλλογική Απόφαση (Σ.Α.).

Κρίνουμε ότι η ίδια διαδικασία θα πρέπει να προωθηθεί και μέσω του Προϋπολογισμού για το 2012, ειδικότερα τώρα που οι Διευθύνσεις Σχεδιασμού και Ανάπτυξης (Φορείς Χρηματοδότησης Σ.Α. Έργων / Μελετών Περιφερειών), μεταφέρονται από 1 Ιουλίου στις Αιρετές Περιφέρειες.

Μέσα στο 2011 , δρομολογείται και η **Απλοποίηση διαδικασιών ΕΣΠΑ**. Κρίνουμε ότι η διαδικασία αυτή πρέπει να γίνει με γνώμονα την μέγιστη απλοποίηση που επιτρέπεται από τον Κανονισμό της Ε.Ε. και σκόπιμη τη συμμετοχή στη διαδικασία και εκπροσώπων των Διαχειριστικών Αρχών Υπουργείων και Περιφερειών που έχουν γνώση της εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης.

Σε ότι αφορά στην απορρόφηση των πόρων στα Προγράμματα του ΕΣΠΑ στο 2011 :

- υπήρξε μεγάλη υστέρηση στο 1^ο τετράμηνο του έτους , κυρίως λόγω αλλαγής συστήματος χρηματοδότησης αφενός και διοικητικών αλλαγών Καλλικράτη αφετέρου. Πλέον τα προβλήματα έχουν σχεδόν εκλείψει, οπότε αναμένεται αύξηση απορροφήσεων.
- Για να επιτευχθεί όμως αυτό, απαιτείται :
  1. ομαλή μετάβαση : α) των Τεχνικών Υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης (έως 30/06) Διεύθυνση Δημοσίων Έργων και Δ.Ε.Κ.Ε. στην Αιρετή Περιφέρεια : ο λόγος είναι ότι είναι Δικαιούχοι των μεγάλων συγκοινωνιακών έργων στις Περιφέρειες και αναμένονται σημαντικές απορροφήσεις από τα έργα αυτά, άρα δεν πρέπει να υπάρξουν αλλαγές στον σχεδιασμό των έργων , καθυστερήσεις κ.α. , και, β) των Ενδιάμεσων Διαχειριστικών Αρχών : ως Δομές διαχείρισης εν γένει και ως επιμέρους στελέχη/ θέσεις εργασίας αφετέρου : η πλήρης και έγκαιρη εργασία στις Διαχειριστικές θα βοηθήσει σημαντικότερα την πρόοδο και απορρόφηση των Προγραμμάτων .
  2. Μη ανατροπές στην πορεία των ενταγμένων έργων, όπως προϋπόθηκε και συνέχιση πορείας Προσκλήσεων και Εντάξεων έργων όπως ξεκίνησε και σχεδιάστηκε για κάθε Πρόγραμμα ήδη.
  3. επιτάχυνση διαδικασιών υλοποίησης ενταγμένων έργων και απορροφήσεών τους.

Άλλα θέματα που κρίνουμε σημαντικά :

1. η προώθηση αλλαγής της νομοθεσίας δημοσίων έργων από το ΥΠΟΜΕΔΙ και η άμεση εκτέλεση.
2. η απλοποίηση κατά το δυνατόν της νομοθεσίας περί απαλλοτρίωσης για εκτέλεση δημοσίων έργων
3. η μείωση χρόνου αδειοδοτήσεων / γνωμοδοτήσεων στις Υπηρεσίες Περιβάλλοντος, περιφερειακές βεβαίως αλλά κυρίως Υπουργείου Περιβάλλοντος.
4. η εξέταση του ζητήματος συμφωνίας έργων Σχολικής Στέγης με τα "κτιριολογικά" προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας : προτείνουμε μεταβίβαση αρμοδιότητας στις περιφερειακές διευθύνσεις Υπουργείου ή αλλαγή του συστήματος .
5. τακτοποίηση του Συστήματος υλοποίησης της **Τεχνικής Βοήθειας** των Προγραμμάτων του **ΕΣΠΑ** , ειδικά τώρα που μεταβιβάζονται στις Αιρετές Περιφέρειες.

Μετά όλα τα παραπάνω , παρακαλούμε να εξετάσετε την αναγκαιότητα παράτασης παραμονής της διαχείρισης του ΕΣΠΑ και των Διαχειριστικών Αρχών στους Γενικούς Γραμματείς , τουλάχιστον για 1 επιπλέον εξάμηνο , οπότε ολόκληρο το έτος 2011 θα ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του κράτους , η αναθεώρηση θα γίνει από το κράτος (με συνδρομή των Αιρετών μέσω των Περιφερειακών Συμβουλίων τους) , οι στόχοι που έχουν τεθεί για το έτος θα ανήκουν στην ευθύνη του κράτους που θα αγωνιστεί γι' αυτούς.

Περαιτέρω για εκχώρηση αρμοδιότητας στους Αιρετούς μετά την 1-1-2012 , μπορεί να επανεξεταστεί το ζήτημα εφ' όλης της ύλης και από νομικής φύσεως βάση που αφορά σε εκχώρηση αρμοδιότητας Διαχείρισης έργων κρατικών και λοιπών φορέων σε Τοπική Αυτοδιοίκηση.